

Status Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) binnen het CBS

Expertgroep overheidsfinanciën 11-7-2024

Martin van Adrichem

Van MVO pionieren naar doen

Hoe zijn we hier gekomen?

2021

MVO pionieren

2022

**MVO visie en
ambitie**

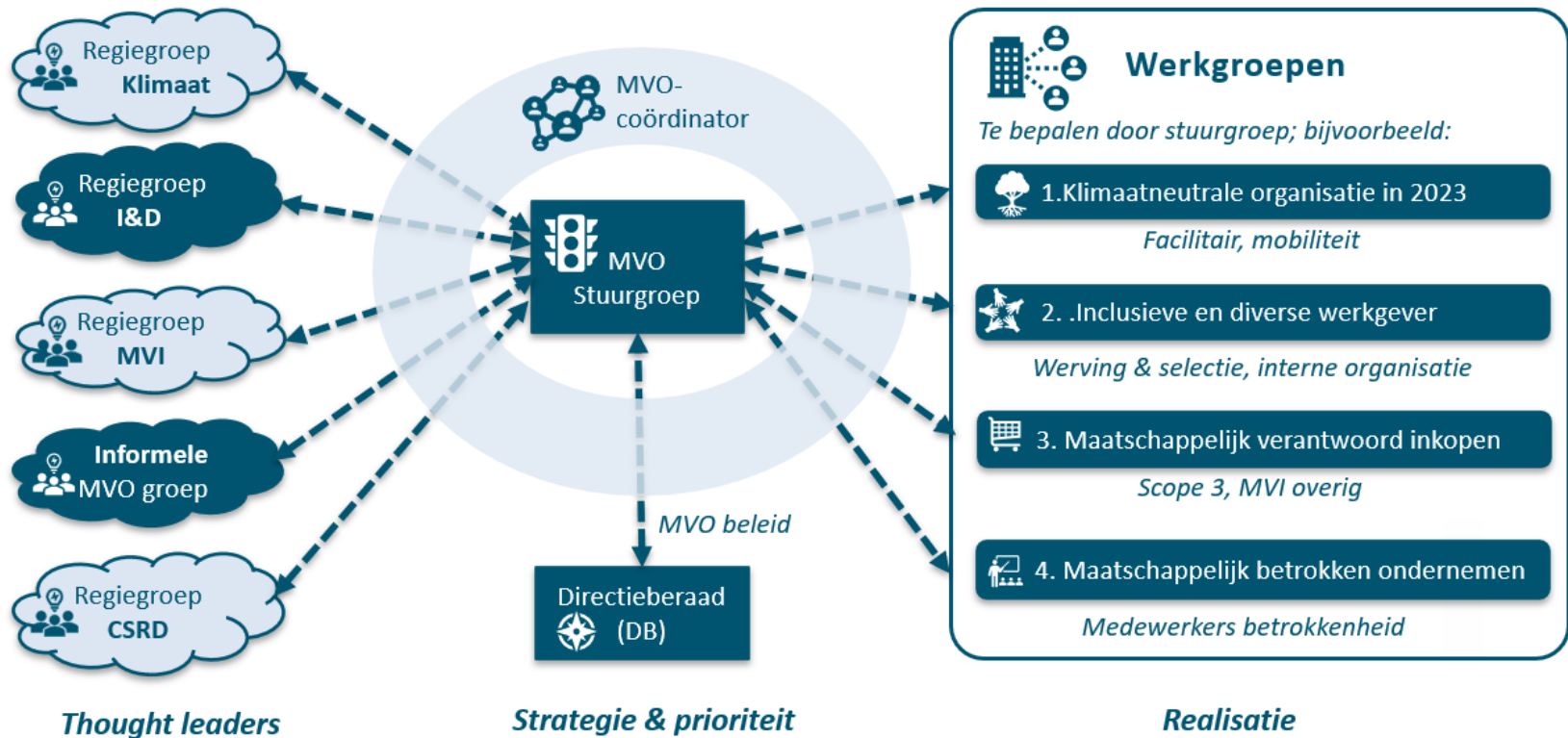

2023

**MVO
organisatie**

CBS MVO Governance Structuur

Een greep uit de MVO resultaten

Wat hebben we al bereikt?

CBS MVO beleid en organisatie

- Visie en ambitie
- MVO organisatie (stuurgroep etc.)
- Aanzet CSRD framework

Inclusie & diversiteit

- Diversiteitscharter
- Communicatie en evenementen
- Culturele Barometer
- Onderzoek toegankelijkheid

Klimaatneutraal 2030

- Energiebesparende maatregelen (o.a. knop om en sluitingen)
- Onderzoek naar inzet PV panelen gebouwen en uitbreiding mijnwater Heerlen.

Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven & inkopen

- Vaker opname MVO eisen in aanbestedingen
- MVOI Ambitiedocument (concept)

Maatschappelijk betrokken ondernemen & bottom up initiatieven

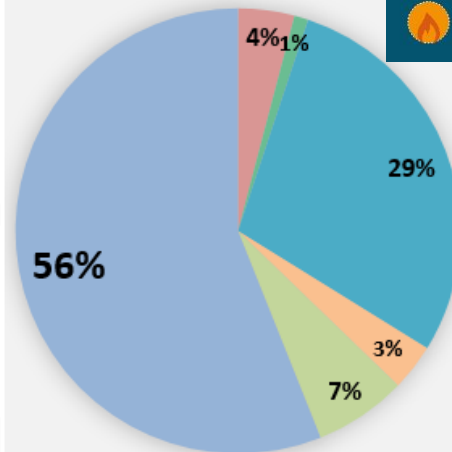
- CBS voor de klas
- Standaard printen in zw /w
- Ecofont gebruiken in papieren uitzendingen
- Bloemvelden CBS Heerlen
- Campagne Sanquin

CO₂ footprint 2023

OVERZICHT CO₂-EMISSIONS 2023 Heel jaar

TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)
Gasverbruik	50.957	m ³	2.079	106
Totaal scope 1				105,9
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	3.181.631	kWh	456	1.451
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	785.757	kWh	0	-
Warmtelevering - WKO systeem	1.032	GJ	26.840	26
Totaal scope 2				1.477
TYPE EMISSIONSTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	3.852.506	km	193	744
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	4.375.024	km	20	88
Vliegreizen <700 km	86.070	km	234	20
Vliegreizen 700-2500 km	268.578	km	172	46
Vliegreizen >2500 km	676.336	km	157	106
Trein internationaal	108.051	km	17	2
Totaal business travel				1.005
Totaal				2.588

Op basis van de CO₂ footprint worden de volgende strategische doelen benoemd

- 1a. Elektriciteitsverbruik gebouwen 'vergroenen';
- 1b. Warmte gebouwen verduurzamen (Heerlen);
2. Mobiliteit: woon-werkverkeer & zakelijke dienstreizen (per 1/7/2024 Co2 registratieplicht)
3. Scope 3 emissies (inkopen bij ketenpartners)

MVOI

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen betekent dat een organisatie bij (interne) opdrachten en bij het inkopen en aanbesteden van producten, diensten en werken rekening houdt met de effecten op mensen, milieu en welvaart. Hiermee kan het CBS samen met de ketenpartners invulling geven aan de duurzame ambities.

Klimaat

Het CBS heeft de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn.

Social Return on investment

In de voorbereiding van de inkopen onderzoeken we zorgvuldig welke kansen er liggen op het gebied voor SROI.

Circulair

Bij al onze inkopen passen we de circulaire 'R-ladder' toe en streven we naar zo hoog mogelijk op de R-ladder.

Ketensamenwerking

De Rijksoverheid heeft 8 risicocategorieën vastgesteld waar de grootste risico's zitten op misstanden in de keten.

Milieu

We dragen bij aan het behoud van natuur en biodiversiteit.

CSRD

Wat is CSRD en ESG?

Organisaties worden verwacht om verantwoordelijkheid te nemen over Environmental, Social and Governance (ESG) issues. ESG staat inmiddels synoniem voor MVO.

Er komt steeds meer regelgeving rondom ESG, zoals bijvoorbeeld de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).

Verplichting om jaarlijks te rapporteren over ESG. Deze verplichting geldt voor grote ondernemingen vanaf 2025 en voor beursgenoteerde kleine MKB ondernemingen vanaf 2026.

- Voor CBS als publieke organisatie geldt de rapportage verplichting o.b.v. de CSRD niet.
- Het CBS is wel voornemens om te voldoen aan deze verplichting.
- De verwachting is dat:
 - **Intern:** De CSRD helpt om de MVO-doelen te realiseren door het zichtbaar maken de MVO-strategie, doelen en resultaten.
 - **Extern:** Dergelijke transparantie helpt bij de betrouwbaarheidsperceptie van het CBS door externe stakeholders.
 - **Extern:** Een voortrekkersrol binnen het publieke domein stimuleert ook andere overheidspartijen/ZBO's om te gaan rapporteren o.b.v. de CSRD.
- Voor 2024 en 2025 is de ambitie om de scope van de CSRD jaarverslaggeving te beperken tot de [bedrijfsvoering \(BIM\)](#). Het primaire proces van het CBS wordt niet meegenomen het CSRD deel van het jaarverslag.

CSRD is verder uitgewerkt in de Europese Sustainability Reporting Standaarden (ESRS)

Algemene indeling

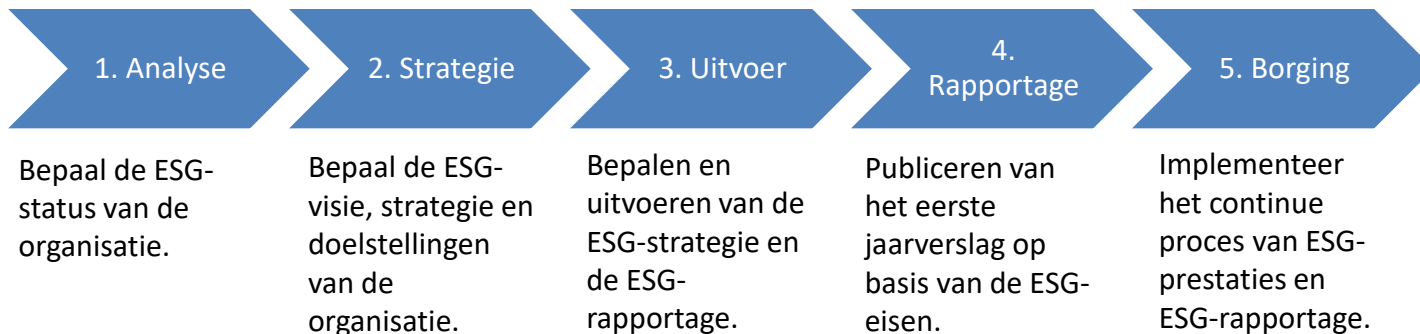
Algemene eisen	ESRS1: Algemene vereisten: o.a. Dubbele materialiteit
	ESRS2: Algemene rapportage vereisten
Milieu (Environment)	E1: Klimaatverandering
	E2: Vervuiling
	E3: Water en waterbronnen
	E4: Biodiversiteit en ecosystemen
	E5: Hergebruik en circulaire economie
Sociaal	S1: Eigen medewerkers
	S2: Medewerkers in de leveranciersketen
	S3: Gemeenschappen
	S4: Consumenten en eindgebruikers
Governance	G1: Zakelijk gedrag

- De ESRS geeft invulling aan de Wet CSRD. Deze ESRS bestaat uit 2 algemene eisen en 10 thema's verdeeld over Milieu, Sociaal en Governance.
- Alleen over de meest relevante thema's dient gerapporteerd te worden.
- De mate van relevantie wordt bepaald middels een dubbele materialiteitsanalyse (zie verderop).
- De rapportage houdt niet op bij de grenzen van de eigen organisatie: verplicht is om de gehele waardeketen onderdeel te maken van het jaarverslag.
- De CSRD verplicht om over het jaarverslag een controle door de accountant te laten uitvoeren (licht regime).

Gefaseerde aanpak

De vijf fases voor de CSRD implementatie

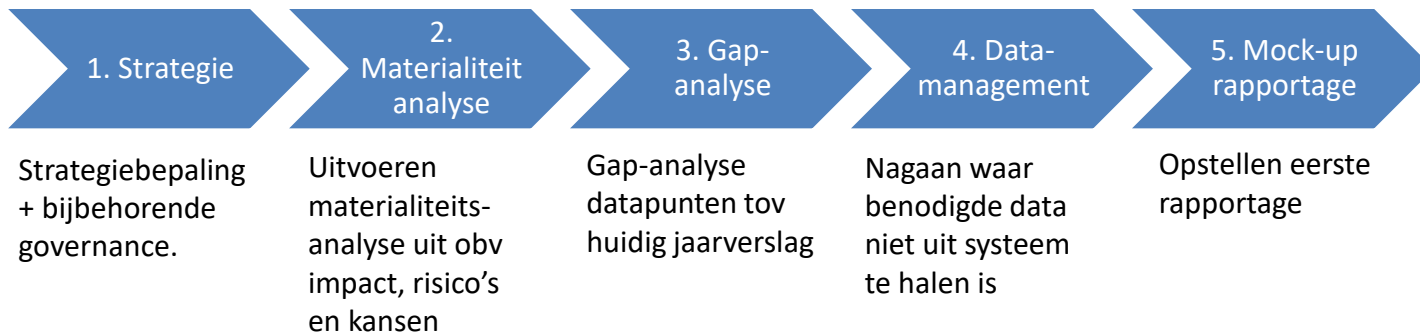
Het CBS kiest voor een gefaseerde benadering om CSRD onderdeel te maken van de bedrijfsvoering en de rapportage hierover:

- 2023: Deels ESG opbouw van het jaarverslag, nog niet CSRD compliant;
- 2024: Volledige ESG opbouw van het jaarverslag, wellicht nog niet CSRD compliant;
- 2025: Volledige ESG opbouw van het jaarverslag, inclusief accountantsverklaring over de CSRD.

Routemap 2024

De vijf fases voor de CSRD implementatie

Het CBS kiest ervoor om de gapanalyse en het opstellen van de mock-up rapportage parallel te laten lopen om beter inzicht te krijgen welk informatie nog ontbreekt.

Materialiteitsanalyse obv dubbele materialiteit

- Startpunt van het verslag
- De organisatie rapporteert over de impact van duurzaamheidsfactoren op de onderneming en over de impact van de organisatie op de keten, mens, milieu en dier.
- Bij de bepaling van materialiteit spelen de stakeholders een belangrijke rol.
- Organisaties moeten informatie openbaar maken die vanuit beide perspectieven materieel is, evenals informatie die vanuit slechts één perspectief materieel is.

Voorlopig materieel

E1: Klimaat

E5: Materiaalgebruik en afval

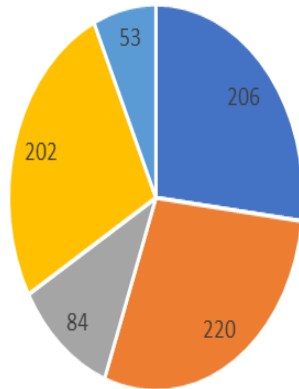
S1: Eigen medewerkers

G1: Zakelijk gedrag

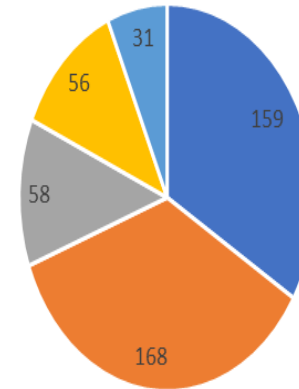
Gap-analyse materiële thema's

Totaal aantal datapunten

■ ESRS 2 ■ E1 ■ E5 ■ S1 ■ G1

Totaal aantal GAPS

■ ESRS 2 ■ E1 ■ E5 ■ S1 ■ G1

Opzet duurzaamheidsverslag (mock-up)

Startpunt

1. Strategische duurzaamheidsdoelen
2. Rapportagekader en scope
3. Governance
4. Waardeketen
5. Materialiteitsanalyse (impact, risico's en kansen)
6. Materiële thema's
7. Actieplannen/KPI's per thema
8. Resultaten per thema

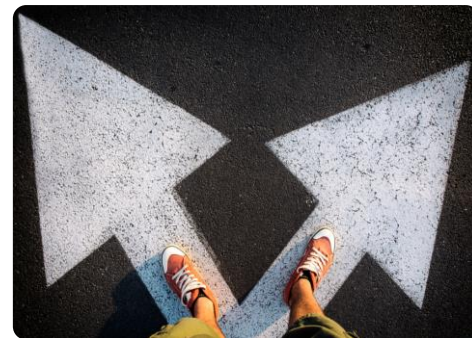

MVO dilemma's: enkele voorbeelden

Kansen of uitdagingen?

Maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent een extra variabele bij onze keuzes:

- Economisch/doelmatig vs MVO: inkopen met grotere weging van MVOI kan duurder zijn
- Gemak/maximaal faciliteren vs MVO: gebouw met veel werkplekken is de laagste drempel voor medewerkers om naar kantoor te gaan, maar is niet duurzaam van gebruik kantoor (bv. energie)
- Volledig voldoen aan CSRD-regelgeving (afvinken) vs transparant inzicht geven in de MVO-activiteiten en CSRD als tool gebruiken om blinde vlekken te vinden en daar in de praktijk werk van maken.

Vragen??

